

Uitvoeringsprogramma 2016-2020

Energieambitie Texel

April 2016

Versie 1

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Voorbeeldfunctie gemeente	5
2.1	Zonnepanelen op gemeentelijke daken	5
2.2	Energielabel en energiebesparing publieke gebouwen.....	6
2.3	(Onderzoek naar) bijna energieneutrale gebouwen	6
2.4	Onderzoek naar ‘Groene’ leges	7
2.5	Energiebesparende maatregelen bij sportverenigingen en dorpshuizen.....	8
2.6	Verduurzamen openbare verlichting.....	8
3	Energiebesparing.....	10
3.1	Handhaving energiebesparende maatregelen	10
3.2	Energie neutrale woningen	10
4	Opwekken duurzame energie.....	12
4.1	Innovatiewaard op zee	12
4.2	Onderzoek naar zonnepanelen op parkeerplaatsen strandopgangen	12
4.3	Zonnepanelen op agrarische bedrijven.....	13
4.4	Asbest eraf, zon erop	14
4.5	Onderzoek naar solarpark.....	14
4.6	Getijdenenergie	14
4.7	Algenteelt	15
5	Bewustwording	16
5.1	Texel geeft Energie	16
5.2	Duurzaam Bouwloket	16
5.3	KIEK	17
6	Mobiliteit.....	18
6.1	Texelhopper.....	18
6.2	Teso	18
6.3	Onderzoek naar elektrisch deelvervoer	19
6.4	Realisatie elektrische oplaadpunten	19
6.5	Verduurzamen brandstofvoorziening	20
	Bijlage 1: Overzicht planning, capaciteit en kosten	21

1 Inleiding

Texel wil in 2020 energie zelfvoorzienend zijn. Deze ambitie is sinds 2007 door Texel en de andere gezamenlijke Waddeneilanden uitgesproken. Om de ambities voor de energievisie te realiseren, is een verdere concretisering nodig. Welke stappen zorgen ervoor dat we dichterbij het behalen van de ambitie komen?

Om als eiland energie zelfvoorzienend te worden en om alle doelen te behalen, worden de doelen uitgewerkt in uitvoeringsprojecten. Om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en op de actualiteit wordt dit voor de beginperiode het meest uit gekristalliseerd. Om dit via een evaluatie en actualiseren op basis van de dan huidige ontwikkelingen, voor de periode erna te doen. Om deze reden richten de meeste projecten zich op 2016 (en 2017). Daarna wordt hier een vervolg aan gegeven en er worden nieuwe actuele projecten toegevoegd. Met daarbij steeds in het achterhoofd houdend dat de projecten een bijdrage moeten leveren aan het energie zelfvoorzienend worden van Texel.

Dat is meteen ook het doel van dit uitvoeringsprogramma: om de ambitie om energieneutraal te worden, in ieder geval voor de komende twee jaren, om te zetten richting concrete projecten. De gekozen projecten worden in de volgende hoofdstukken benoemd. We hebben hierbij de volgende indeling aangehouden:

- *Voorbeeldfunctie gemeente*
Als de gemeente inwoners, bedrijven en andere stakeholders in haar gemeente stimuleert een steentje bij te dragen aan de energieambitie van Texel, wil zij dit zelf ook actief oppakken.
- *Energiebesparing*
De afgelopen jaren is fors en met resultaat op Texel ingezet op energiebesparing. Ook de komende periode worden energiebesparingsprojecten opgepakt.
- *Opwekken duurzame energie*
Hierbij stimuleert de gemeente het duurzaam opwekken van energie op Texel.
- *Bewustwording*
Door samenwerking en educatie stimuleert de gemeente inwoners, bedrijven en andere partijen tot het bewust omgaan met energie.
- *Mobiliteit*
Ook het verbruik van energie door mobiliteit wordt daar waar mogelijk tegengegaan.

Bij elk van de projecten wordt een omschrijving van het project opgenomen, , wanneer het opgestart wordt, wat de doorlooptijd is, wie betrokken is en welke kosten ermee gemoeid zijn.

Voor alle inzet (uren) en kosten genoemd in dit uitvoeringsprogramma, is al ruimte via de reguliere capaciteit en budgetten vanuit duurzaamheid. Mogelijk komt uit sommige onderzoeken nog een vervolg welke om een investering vraagt, hiervoor vragen we dit dan aan bij de Raad. Enkel voor grootschalige opwek van duurzame energie via zon, is al een budgetvraag in de Kadernota 2017 gedaan.

2 Voorbeeldfunctie gemeente

Al jaren stimuleert de gemeente Texel haar inwoners en ondernemers om aan de slag te gaan met energiebesparing en -opwekking. De gemeente heeft zelf ook een rol hierin en wil graag het goede voorbeeld geven. Om zo richting medewerkers, inwoners en ondernemers ook duurzaamheid actief uit te stralen.

2.1 Zonnepanelen op gemeentelijke daken

De gemeente heeft veel gebouwen in haar bezit of in beheer. Zoals het gemeentehuis- en werf, dorpshuizen, sportlocaties en scholen. Daar waar mogelijk wil de gemeente deze gebouwen verder verduurzamen. En zo in spelen op nieuwe mogelijkheden om meer slagen te maken op het gebied van duurzaamheid. Natuurlijk door energiebesparing, maar daarnaast ook door de daken te gebruiken voor energieopwekking, bijvoorbeeld via zonnepanelen.

Voor enkele gemeentelijke gebouwen (gemeentehuis, gemeentewerf, Beatrixzaal, De Bolder en Veiligheidsgebouw) is al een eerste onderzoek gedaan. De Raad heeft budget vrij gemaakt om te investeren in zonnepanelen op deze gebouwen, wat mogelijk zelfs budgetneutraal kan door toepassing van enkele subsidies.

De komende jaren wordt verder gegaan met het plaatsen van zonnepanelen op deze en andere gemeentelijke gebouwen.

Indien gebouweigenaar en -gebruiker verschillende partijen zijn, wordt gezocht naar manieren om toch energiebesparing of -opwekking mogelijk te maken. Bijvoorbeeld via een langdurig contract (Esco) tussen beiden.

De volgende kosten- en urenraming richt zich enkel op de vijf hierboven genoemde gebouwen waarvoor al budget is geraamd.

Start: 2016

Doorlooptijd: hele jaar

Betrokkenen: afdeling Beleid, afdeling Gemeentewerken, bestuur De Bolder en bestuur Veiligheidsgebouw

Capaciteit: 120 uur afdeling Beleid, reguliere werkzaamheden voor afdeling Gemeentewerken

Kosten: er is een budget van € 210.500 al beschikbaar, na verrekening van provinciale subsidie is de netto-investering € 177.500, er is een structureel onderhoudsbudget van € 4.844 al beschikbaar

2.2 Energielabel en energiebesparing publieke gebouwen

Het energielabel voor woningen en gebouwen geeft weer hoe energiezuinig een huis is in vergelijking met soortgelijke huizen of gebouwen. Het label heeft verschillende klassen (A++ tot en met G) en kleuren (donkergroen tot en met rood). Energielabel A++ (donkergroen) is zeer zuinig, energielabel G (rood) is zeer onzuinig. Het energielabel is een rapport van enkele pagina's. Daarin staat naast het energielabel zelf, de eigenschappen van de woning en de standaardadviezen om de woning energiezuiniger te maken.

De gemeente heeft een aantal gebouwen in haar bezit, inclusief het gemeentehuis en de werf. Via een externe energieadviseur wordt voor elk van deze gebouwen het energielabel bepaald. Dit geeft inzicht in hoe energiezuinig de gebouwen zijn en welke stappen kunnen worden ondernomen om nog energiezuiniger te worden. Vooraf kan bepaald worden op welk label alle gebouwen minimaal moeten eindigen. Zijn er gebouwen die hieronder uit komen, dan kan via maatwerkadvies, via energiebesparing of via het opwekken van duurzame energie actie worden ondernomen om alsnog een beter energielabel te krijgen.

Het behaalde energielabel wordt in elk van de gebouwen op een voor het publiek zichtbare plaats aangebracht. Bij publieke overheidsgebouwen groter dan 500 m² is het zelfs verplicht om het energielabel op een voor het publiek zichtbare plek te hangen.

Start: 2016

Doorlooptijd: continu tot en met 2020

Betrokkenen: afdeling Beleid, afdeling Gemeentewerken

Capaciteit: 20 uur afdeling Beleid, 20 uur afdeling Gemeentewerken

Kosten: € 2.500

2.3 (Onderzoek naar) bijna energieneutrale gebouwen

Het Europees beleid is erop gericht dat nieuwe gebouwen na 2020 geen of heel weinig energie gebruiken. Het Nationaal Plan voor het bevorderen van bijna-energie neutrale gebouwen in Nederland beschrijft het Nederlandse beleid om te komen tot bijna-energie neutrale gebouwen na eind 2018, respectievelijk 2020. Hierin staat wat onder een bijna-energie neutraal gebouw (BENG) verstaan wordt. Ook noemt het Plan tussentijdse streefcijfers op weg naar bijna-energie neutrale nieuwbouw vanaf 2020.

Per 1 januari 2015 geldt een aanscherping van de energieprestatie eisen voor woningen en voor utiliteitsgebouwen. Een verdere verlaging van de energieprestatie eisen volgt gefaseerd: het streven is de aanscherping naar bijna energieneutraal voor overheidsgebouwen vanaf 31 december 2018 in te laten gaan. Voor alle andere gebouwen is de ingangsdatum 31 december 2020.

Dit houdt in dat alle nieuwe overheidsgebouwen die de gemeente gaat ontwikkelen, bijna-energie neutraal moeten zijn. De verwachting is dat er voor de bestaande bouw ook steeds

strengere regelgeving komt op dit gebied. De gemeente Texel volgt deze regelgeving en houdt zich hieraan.

Tegelijk wil de gemeente ook voorbeeld stellen naar de inwoners. Daarom wordt er onderzoek gedaan hoe de eigen gemeentelijke gebouwen energieneutraal kunnen worden, via technische en gedragsaanpassingen.

Start: 2016, met een verplichting voor nieuwbouw vanaf 2019

Doorlooptijd: continu tot en met 2020

Betrokkenen: afdeling Beleid, afdeling Gemeentewerken

Capaciteit: 20 uur afdeling Beleid, 20 uur afdeling Gemeentewerken

Kosten: € 20.000

2.4 Onderzoek naar 'Groene' leges

Enkele gemeentes in Nederland stimuleren duurzame maatregelen door minder of geen leges te vragen voor de benodigde vergunningen voor zonnepanelen- of andere groene projecten. Het niet heffen van leges kan ondernemers helpen om grotere duurzame projecten eerder rendabel te krijgen. Of het kan particulieren stimuleren om duurzame maatregelen mee te nemen bij hun bouwplannen. In beide gevallen kunnen de investeringslasten eerder worden terugverdiend en vergemakkelijkt dit het dus om duurzame projecten te ontwikkelen of in plannen duurzame maatregelen mee te nemen. Duurzaam gedrag wordt zo bevorderd.

Hoe stimulerend dit schrappen van leges zou werken en hoeveel kosten dit voor de gemeente meebrengt is op dit moment nog onduidelijk. Dit wordt onderzocht zodat op basis hiervan besloten kan worden of deze ontwikkeling ook voor Texel relevant kan zijn. Dat past binnen de terugtrekkende rol van de overheid en bij het stimuleren van ondernemerschap, initiatieven en innovatie is in ieder geval duidelijk.

Start: 2016

Doorlooptijd: een jaar

Betrokkenen: afdeling Beleid, afdeling Dienstverlening, afdeling Bedrijfsvoering

Capaciteit: 40 uur afdeling Beleid, 20 uur afdeling Dienstverlening, 10 uur afdeling Bedrijfsvoering

Kosten: -

2.5 Energiebesparende maatregelen bij sportverenigingen en dorpshuizen

De gebouwen van sportverenigingen en dorpshuizen worden door veel Texelaars bezocht en het meenemen van energie maatregelen zorgt daarom niet alleen voor besparing, maar heeft ook nog een communicatief effect. Dorpshuizen en sportverenigingen zijn daarnaast ook nog op enige wijze aan de gemeente gelieerd. De gebouwen zijn steeds minder in eigendom en beheer bij de gemeente, maar de verenigingen en stichtingen worden vaak wel door de gemeente financieel gesteund dan wel gesubsidieerd.

Energiebesparing levert ook een financiële besparing op. Voor de dorpshuizen en huizen van de sportverenigingen wordt onderzoek gedaan naar welke maatregelen het gebouw helpen om energie te besparen, of bij voorkeur energieneutraal te worden. Dit scala aan maatregelen, van isolatie, toepassing van LED-verlichting, plaatsen van zonnepanelen enzovoorts, zorgt voor een jaarlijkse besparing.

De verenigingen en stichtingen worden tijdelijk voor dit bedrag gekort op hun subsidie. In ruil daarvoor wil de gemeente de investering doen in de energiebesparende maatregelen. De insteek is om het project voor de gemeente budgettair neutraal uit te voeren: voor een periode van enkele jaren ontvangen de verenigingen minder subsidie, op deze wijze betalen zij de voorinvestering terug aan de gemeente. Wanneer dit terug betaald is, vallen de verenigingen terug op het oude subsidie bedrag en hebben zij een financieel voordeel.

Als tegemoetkoming wil de gemeente wel het onderzoek naar energiebesparende maatregelen betalen.

Start: 2016

Doorlooptijd: 2016

Betrokkenen: afdeling Beleid, afdeling Bedrijfsvoering, (sport)verenigingen

Capaciteit: 80 uur afdeling Beleid, 20 uur afdeling Bedrijfsvoering

Kosten: € 40.000 voor de onderzoeken. De insteek is om dit kostenneutraal uit te voeren door een inkorting op subsidie

2.6 Verduurzamen openbare verlichting

Op Texel bestaat alle openbare verlichting vanaf eind 2015, begin 2016 uit duurzame LED-verlichting. Ook wordt er gekeken naar waar verlichting wel en niet nodig is. Het eiland wordt hiermee volledig energieneutraal verlicht. Tweede derde van het energieverbruik wordt bespaard, de resterende een derde wordt met zonnepanelen opgewekt. Texel zet de aanpassingen van de openbare verlichting in om bewoners nogmaals te attenderen op de ambitie om in 2020 zelfvoorzienend te zijn.

Start: uitvoering sinds 2015

Doorlooptijd: tot voorjaar 2016

Betrokkenen: afdeling Gemeentewerken

Capaciteit: al geraamd

Kosten: al geraamd

3 Energiebesparing

Via concrete projecten wil de gemeente Texel energiebesparende maatregelen stimuleren.

3.1 Handhaving energiebesparende maatregelen

Naast een stimuleren en faciliterende rol, heeft de gemeente vanuit het SER-Energieakkoord via vergunningverlening en handhaving de verplichting om energiebesparing bij bedrijven af te dwingen. Via artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit is de wettelijke verplichting voor ondernemers om energiebesparende maatregelen te nemen met een terugverdientijd van vijf jaar. Het gaat om bedrijven met een elektriciteitsverbruik van minimaal 50.000 KWh en minimaal 25.000 m3 gasverbruik die deze verplichting hebben.

Het toezicht hierop en de handhaving hiervan ligt bij de gemeenten en provincies. De Omgevingsdiensten verzorgen vaak de handhaving en moeten er dus op toe zien dat energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van minder dan vijf jaar ook uitgevoerd worden. Dit behoort dan ook tot de reguliere werkzaamheden van vergunningverlening en handhaving van de Omgevingsdienst. Ook op Texel moet dit worden toegepast.

Start: 2016

Doorlooptijd: continu

Betrokkenen: afdeling Dienstverlening, RUD

Capaciteit: reguliere werkzaamheden afdeling Dienstverlening

Kosten: geen

3.2 Energieneutrale woningen

In een energieneutraal huis wordt evenveel energie opgewekt als verbruikt. Je hebt daarna dan ook geen energierekening mee. De uitdaging zit met name in bestaande huizen energieneutraal maken. Urgenda heeft in 2014 meerdere bestaande huizen op Texel verbouwd tot energieneutrale woningen. Voor een bedrag van maximaal €35.000, het budget wat een gemiddeld gezien in 15 jaar kwijt is aan de energierekening.

Goed voorbeeld doet volgen! De gemeente wil dan ook graag dat meerdere bestaande huizen op deze wijze energieneutraal worden. En zo onafhankelijk van energie en energiekosten. Het project van Urgenda laat zien dat het mogelijk is om voor €35.000 een woning energieneutraal te maken is, een investering die in 15 jaar terug te verdienen is door het achterwege blijven van de energierekening.

Om dit aantal energieneutrale woningen omhoog te brengen, is het nog wel een flinke stimulans nodig. De insteek is om dit via meerdere kanten aan te vliegen: een financiële stimulans voor huishoudens bij de investering, goed advies over hoe de woningen daadwerkelijk energieneutraal worden en bouwpartijen die dit uit kunnen voeren.

Om deze sporen in te kunnen zetten, is bij de provincie budget aangevraagd. Dit vanuit meerdere eerdere subsidies die nog niet volledig besteed waren. Op basis hiervan zou een nieuwe subsidieverordening geopend kunnen worden, welke via verschillende tranches van subsidiebedragen behulpzaam kan zijn bij de nieuwbouw van of verbouw tot energieneutrale woningen.

Start: 2016

Doorlooptijd: 2016 tot en met 2020

Betrokkenen: afdeling Beleid, provincie, extern bureau voor uitvoering

Capaciteit: 80 uur afdeling Beleid in 2016, 40 uur in 2017

Kosten: er is een budget van € 400.000 door de provincie Noord-Holland beschikbaar gesteld voor de (begeleiding van) de uitvoering van de subsidie

4 Opwekken duurzame energie

De energie die verbruikt wordt op het eiland, ook op het eiland opwekken. Daar moeten nog flinke slagen in worden gemaakt. Kleine initiatieven hierin wil de gemeente natuurlijk stimuleren. De gemeente wil zelf daarnaast via enkele grote projecten dichterbij de doelstelling komen.

4.1 Innovatiewaard op zee

Eén van de pilotprojecten die in het Projectatelier Planet Texel is uitgewerkt is de Innovatiewaard; een drijvende golfbreker die bij Nieuweschild wordt geplaatst. De wijze waarop deze wordt uitgevoerd, met of zonder windenergie, is afhankelijk van een politiek besluit hierover. Tegelijk zijn er ook zonder windenergie mogelijkheden dit project uit te voeren, via zonnepanelen en drijvende landbouw (zeerwier). Insteek om de innovatiewaard een toeristische trekpleister te laten zijn, waar de Texelaars zich kunnen presenteren als innovatieve ondernemers, blijft.

De Innovatiewaard is voor Texel hét project dat moet duidelijk maken dat energieproductie mogelijk is op een schaal die zelfvoorzienendheid reëel maakt. Via een landschappelijk beeld dat voor inwoners en toeristen van Texel ook nog aantrekkelijk is. Met een project als de Innovatiewaard, komt energie zelfvoorzienendheid voor Texel ineens een stuk dichterbij.

De gemeente kan in dit project een faciliterende en aanjaag rol vervullen. De markt moet dit uiteindelijk zelf oppakken.

Van aanjaagfunctie tot realisatie is dit waarschijnlijk een wat langer durend project. Het is dus zaak hier zo snel mogelijk mee te starten.

Start: 2016

Doorlooptijd: 2016 tot en met 2020

Betrokkenen: afdeling Beleid

Capaciteit: 300 uur afdeling Beleid

Kosten: € 27.500 voor externe ondersteuning

4.2 Onderzoek naar zonnepanelen op parkeerplaatsen strandopgangen

Samen met Staatsbosbeheer heeft Texel gewerkt aan een parkeerplaats overdekt met zonnepanelen bij de strandopgang van Paal 9. Door zonnepanelen over parkeerplaatsen toe te passen is er sprake van dubbel ruimtegebruik en wordt de ruimte twee keer benut: voor (overdekt) parkeren en het opwekken van lokale, schone energie. Deze opgewekte energie zou worden gebruikt voor de openbare verlichting op het eiland.

Inmiddels ligt er een eerste ontwerp van deze energieopwekkende overkapping. Uitgangspunt is uiteraard dat deze moet passen in het duin landschap. Vervolg zou zijn om te starten met een ruimtelijke onderbouwing die noodzakelijk is voor de bestemmingsplanwijziging.

Doordat voor het opwekken van de openbare verlichting is gekozen voor een andere locatie om zonnepanelen te realiseren, is dit project on hold gezet. Immers valt daarmee ook het gereserveerde investeringsbedrag weg. Toch is het interessant om bij Paal 9 of bij een andere strandopgang de mogelijkheden voor zonnepanelen over parkeerplaatsen te onderzoeken. Als dit traject werkt, kan dit een vervolg vinden bij andere strandopgangen. Vanuit de insteek om dit als gemeente qua regelgeving mogelijk te maken, om vervolgens een andere partij de kans te geven dit uit te voeren.

Start: 2016

Doorlooptijd: hele jaar

Betrokkenen: afdeling Beleid

Capaciteit: 100 uur afdeling Beleid

Kosten: p.m.

4.3 Zonnepanelen op agrarische bedrijven

Er zijn tal van grote daken van agrarische bedrijven op Texel beschikbaar. Veel van deze daken liggen goed georiënteerd ten opzichte van de zon. Ideaal voor PV! Toch?

Helaas blijft op veel van deze daken het opwekken van duurzame energie nog achterwege. Waarom liggen deze daken nog niet vol PV? En waar ligt een eventuele rol van de overheid om dit te stimuleren?

Er wordt een project opgezet om dit verder te stimuleren. De insteek kan meerledig zijn: agrariërs die zelf in deze zonnepanelen investeren of eventueel andere Texelaars (via TexelEnergie). De beste aanpak om dit verder te stimuleren wordt nog onderzocht.

Om te beginnen wordt een energieconsulent ingehuurd die agrarische bedrijven gaat benaderen en mee onderzoekt hoe hier zonnepanelen op geplaatst kunnen worden.

Start: 2016

Doorlooptijd: 2016-2017

Betrokkenen: afdeling Beleid, LTO afdeling Texel, eventueel TexelEnergie

Capaciteit: 20 uur afdeling Beleid per jaar

Kosten: € 10.000 per jaar

4.4 Asbest eraf, zon erop

Aansluitend bij het project Zonnepanelen op agrarische bedrijven, is er een extra stimulans voor agrariërs om zonnepanelen te realiseren indien zij het asbest van hun dak verwijderen. De provincie heeft hiervoor recent een subsidieregeling verlengd. Hiermee krijgen agrariërs, voormalige agrarische ondernemingen of particuliere eigenaren van een voormalig agrarisch bouwblok een tegemoetkoming als zij hun asbestdaken verwijderen en hiervoor een dak met zonnepanelen in de plaats nemen.

De gemeente Texel wil zoveel mogelijk agrariërs stimuleren dit te doen. Hiervoor wordt de subsidie, onder meer via de energieconsulent, extra onder de aandacht gebracht.

Dit project wordt volledig gelijktijdig met zonnepanelen op agrarische bedrijven uitgevoerd.

4.5 Onderzoek naar solarpark

Om voldoende duurzame energie op te wekken, moet wel worden nagedacht over grootschalige opwekkingsmogelijkheden. Bijvoorbeeld door het realiseren van een zonnepark. Dat dit ook op de eilanden mogelijk is, proberen Ameland (10 ha) en Terschelling (3,5 ha) te bewijzen.

Om dit op Texel te kunnen realiseren, moet allereerst een geschikte locatie gevonden. Daarnaast moet er aandacht worden besteed aan een landschappelijke inpassing.

Start: 2016

Doorlooptijd: een jaar

Betrokkenen: afdeling Beleid

Capaciteit: 40 uur afdeling Beleid

Kosten: -

4.6 Getijdenenergie

Op Texel draaien toonaangevende offshore bedrijven de eerste pilot van getijdenenergie op zee. Hier wordt getijdenenergie omgezet in elektrische energie. In Texel stroomt er een drijvend ponton, met daaronder een aantal turbines waar energie uit getijden wordt gehaald. De toepassing van deze nieuwe techniek, Bluetec, dient als testlocatie. En als demonstratie project voor afgelegen locaties, zoals eilanden, om schone energie uit getijdenstroming te kunnen genereren. In de toekomst kan dit mogelijk opgeschaald worden.

Dit project loopt al en heeft geen effect op kosten of capaciteit.

4.7 Algenteelt

Texel heeft een zeewiercentrum. Hierin wordt zeewier geteeld met water uit het Marsdiep, dat het hele systeem voedt. NIOZ doet hier onderzoek naar de omstandigheden waarop zeewier het beste groeit. En daarna gebruikt kan worden voor toepassingen als voedsel. Met name de eiwitten zijn hier zeer waardevol voor. Als restproduct wordt zeewier ook nog ingezet voor energie.

Bij de Innovatiewaard kan mogelijk ook gebruik worden gemaakt van algenteelt.

Dit project loopt al en heeft geen effect op kosten of capaciteit.

5 Bewustwording

5.1 Texel geeft Energie

De ambitie van Texel om zelfvoorzienend te zijn op het gebied van energie is ambitieus. Door samenwerking kan deze toch waargemaakt worden. Met allerlei projecten om energie te besparen of duurzame energie op te wekken.

TexelEnergie, Urgenda en gemeente Texel willen hier gezamenlijk mee aan de slag. Alle bijdragen die deze drie organisaties én anderen hieraan geven, worden via Texel geeft Energie gedeeld. Om zo aan iedereen te laten zien waar kansen liggen. Want iedere inspanning levert een bijdrage aan het streven om Texel energie zelfvoorzienend te krijgen.

Alle projecten komen op de website www.texelgeeftenergie.nl en bijbehorende Twitteraccount. Zodat iedereen er kan lezen over de achtergrond en voortgang van projecten en zich kan laten inspireren om een eigen bijdrage te leveren. De start hiermee is afgelopen jaar al gemaakt. De website en sociale media accounts zijn dus al up & running. De komende jaren worden deze verder onderhouden, en tips en nieuws wordt via de kanalen gedeeld.

Start: 2014

Doorlooptijd: continu

Betrokkenen: afdeling Beleid, Urgenda, TexelEnergie

Capaciteit: jaarlijks 15 uur afdeling Beleid

Kosten: geen

5.2 Duurzaam Bouwloket

De gemeente Texel heeft een Duurzaam Bouwloket Texel. Hierdoor kunnen inwoners en MKB-ers uit de gemeente gratis en vrijblijvend terecht bij het digitale loket www.duurzaambouwloket.nl/texel voor professionele informatie en onafhankelijk advies op het gebied van duurzaam (ver)bouwen, energiebesparing en energie opwekken. Vragen kunnen hier per mail of telefonisch gesteld worden, daarnaast worden tips over energiebesparing actief verspreid onder inwoners en ondernemers op Texel.

Dit Duurzaam Bouwloket wordt bemand door een extern bureau. De gemeenten zetten zich actief in om het loket bij inwoners en ondernemers onder de aandacht te brengen. Het loket wordt tot eind 2016 via een regionale bijdrage vanuit het Energieakkoord gesubsidieerd.

Start: 2014

Doorlooptijd: tot en met eind 2016

Betrokkenen: afdeling Beleid, Duurzaam Bouwloket

Capaciteit: 20 uur afdeling Beleid

Kosten: het jaarlijkse bedrag van € 4.680 wordt gefinancierd vanuit regionaal beschikbaar gesteld budget vanuit de VNG

5.3 KIEK

Op Texel wordt het smart grid-project KIEK uitgevoerd. In driehonderd woningen is een slim energiesysteem geïnstalleerd dat bewoners helpt minder energie te verbruiken én vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Een display laat zien wanneer er lokaal energie wordt opgewekt om bewoners te stimuleren juist dan elektrische apparaten aan te zetten. Zo kan energieverbruik worden verplaatst naar momenten dat er veel energie beschikbaar is en deze dus ook goedkoop is. De insteek is dat het op dit moment draaiende project opgeschaald gaat worden.

Dit project wordt extern door TexelEnergie opgepakt. Zij onderzoeken nu een tweede fase. Hierna is pas duidelijk of dit ook consequenties heeft voor de gemeente.

6 Mobiliteit

De gemeente Texel wil duurzame mobiliteit zo veel mogelijk stimuleren. Mensen zijn immers voortdurend in beweging. We moeten van A naar B - en dat geldt ook voor onze producten. Vaak gebruiken we hiervoor auto's en vrachtwagens en in het geval van en naar Texel de boot. Bij duurzame mobiliteit willen we bewust omgaan met vervoer van mensen en producten van de ene naar de andere plek. Op een manier die aangenaam is voor de gebruiker én de omgeving. Stil en met minder uitstoot van CO₂, andere broeikasgassen en fijn stof

6.1 Texelhopper

De Texelhopper is een nieuw openbaar vervoer systeem op Texel, dat rijdt sinds december 2014. Het is een combinatie van vaste buslijnen en de inzet van kleinere bussen die reizigers van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat over het eiland vervoeren. De vaste buslijn gaat over het eiland, en met de passagiers met de boot mee van en naar de wal. De kleinere busjes rijden over het eiland op basis van reservering.

De voertuigen die voor de Texelhopper worden ingezet hebben de hoogst haalbare Euro V-norm. Texel wil het gebruik van de Texelhopper stimuleren, zodat meer inwoners en bezoekers er gebruik van maken en het systeem verder kan worden uitgebreid. Het kan er zelfs toe leiden dat minder inwoners een eigen auto nodig hebben of bezoekers zonder auto naar Texel kunnen komen. Er is daardoor minder sprake van ongezonde of milieuvervuilende uitstoot.

In juni 2018 start een nieuwe concessie voor het openbaar vervoer. Dit is het moment om het openbaar vervoer op Texel verder te verduurzamen. De insteek is om in te zetten op een volledig energieneutrale openbaar vervoer voorziening.

Dit project wordt in samenwerking met de provincie uitgevoerd. Pas na een nader te nemen besluit door de Raad zal blijken of er een effect is op kosten of planning.

6.2 Teso

Op Texel komt een nieuw duurzaam schip, de eerste Europese veerboot die op CNG gaat varen. TESO werkt hiervoor samen met CNG Net, die een CNG bunkerstation op Texel bouwt en exploiteert. Hiervoor wordt een gasleiding aangelegd van zeven kilometer, waardoor er geen tankwagens nodig zijn die de brandstof naar het eiland vervoeren. Uiteraard is het de bedoeling om op termijn over te stappen van de fossiele variant, maar milieuvriendelijkere CBG van groen gas.

TESO neemt nog meer maatregelen om duurzamer te zijn. Onder meer door energieopslag in batterijen en 700 m² zonnepanelen op het bovendek te realiseren. Daarnaast worden op het nieuwe schip reizigers op verschillende manieren geïnformeerd over Werelderfgoed Waddenzee.

Het nieuwe schip zal medio 2016 in gebruik worden genomen.

Er is geen impact op de gemeentelijke begroting of capaciteit.

6.3 Onderzoek naar elektrisch deelvervoer

Autodelen leidt tot minder CO₂-uitstoot, schonere lucht, veiliger verkeer en meer ruimte voor groen, speelgelegenheid en fietsen. En... Aangezien mensen op Texel vaak weinig de auto gebruiken en voor korte afstanden, is dit vaak nog goedkoper ook!

Texel wil inzetten op elektrische deelauto's. Omdat elektrisch rijden nóg milieuvriendelijk is en zeer geschikt voor het rijden op korte afstanden. Deze deelauto's moeten via een goed werkend systeem ter beschikking worden gesteld aan inwoners en toeristen. De wijze waarop dit vorm gegeven kan worden, gaan we onderzoeken.

Start: 2016

Doorlooptijd: 2016-2017

Betrokkenen: afdeling Beleid

Capaciteit: 50 uur afdeling Beleid

Kosten: -

6.4 Realisatie elektrische oplaadpunten

Op Texel zijn inmiddels al 26 publieke oplaadpalen voor elektrische auto's. Hiermee is een mooie eerste stap gemaakt naar het uitrollen van een stabiel netwerk om je elektrische auto te laden.

Dit kan echter nog meer worden. Zodat bij alle kernen, strandopgangen en andere belangrijke en drukbezochte locaties de mogelijkheid is om je elektrische auto te laden.

Daarom wordt er een budget ter beschikking gesteld voor het realiseren van oplaadpunten voor elektrische auto's. Aangezien deze markt enorm in ontwikkeling is, wordt per jaar gekeken hoe dit budget het beste ingezet kan worden.

Start: 2016

Doorlooptijd: 2016-2020

Betrokkenen: afdeling Beleid

Capaciteit: 80 uur per jaar
Kosten: € 15.000 per jaar

6.5 Verduurzamen brandstofvoorziening

Om steeds meer duurzame mobiliteit op Texel te krijgen, is het noodzakelijk dat er ook voldoende mogelijkheden zijn om je auto vol te tanken dan wel te laden met duurzame brandstof.

Texel wil hiervoor inzetten op snellaadvoorzieningen voor elektrisch rijden. Zodat de ‘wachttijd bij het laden’ geen argument meer is om de over te stappen op duurzaam vervoer.

Met het oog op de toekomst en innovatie, wil Texel daarnaast ook een waterstoftankstation realiseren. In de toekomst kunnen Texelaars dan ook een waterstofauto aanschaffen.

Start: 2017
Doorlooptijd: 2017
Betrokkenen: afdeling Beleid
Capaciteit: 80 uur
Kosten: p.m.

Bijlage 1: Overzicht planning, capaciteit en kosten